

Передплата

до «РУСЛАНА» вкосьте:

в Австрії:

на цілий рік . . . 30 пер.
в п.ч року . . . 10 пер.
на чверть року . . . 5 пер.
на місяць . . . 1-70 пер.

За границею:

цілий рік . . . 18 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Барвеш ми очі і душу ми вирешеш; а не вольнеш милость і віри не вольнеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що день
крім неділі і руских свят
о 5¹/₂ год. пополудні.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під
ч. 1. п. Дембровського (Хорун-
щини). Експедиция місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
напопередне застережене.

Рекламації неопечатаніє
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надсланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Сегобіч і тогобіч Литави.

(X) Здавало ся ще перед кількома днями, що політичний і парламентарний овид залягли такі темні хмари, які можуть довести до необчислимих подій. Не тільки в Угорщині, де діяльність союму спинили зовсім Хорвати безконечними промовами, але й в державній раді затарасували наглі внесеня дневний порядок до того ступня, що не було ніякого вигляду, щоби цловоторговий договір між Австрією а Угорщиною міг стати предметом парламентарних обряд і ухвали. Угорське правительство придумало для забезпеченя угоди однопараграфний закон повновласний а австрійське правительство погрозило народному парламенту розв'язанем і приверненем власти §-ови 14-му. Показало ся, що послы, котрі спершу такі були gross und wild, стали нараз klein und mild, нагадавши собі слова Erlkönig-a: und bist du nicht willig, so brauch ich Gewalt! і се могло.

Як звіщають з Пешту, хорватська обструкція переломилася і то для Хорватів доволі соромним способом. Президія серед великого гамору в посольській палаті відбирала голос викликуваным хорватским послам, одному по другім, бо не зголошували ся, так що всего навсего остало двох бесідників, і тим способом повновласний закон перейшов в угорським соймі.

Здає ся, що самі хорватські послы порозуміли ся тайно з президією сойму, щоби визволити ся зпід тягару обструкції, котрої довго не могли видержати, а більша часть їх відіхала навіть до Загребу, де почала ся сесія хорватского сойму.

Але подібно склало ся і в держ. раді, над котрою, здавалось, повисла гроза обструкції, якої комендантом мав стати др. Странський, а навіть радикальні львівські керманічі політичні трубили до обструкції. Тимчасом гроза розв'язана держ. ради і покликання урядничого міністерства відобрала охоту навіть найрадикальнійшим живлам, появило ся на столі президії нагле внесенє, щоби впровадити на дневний порядок цловоторговий договір. Се був сміливий почин правительства і парламентарної більшости, пускати таку важку справу на бистру воду парламенту розробленого на стілько ріжнородних сторонництв без сталої, певної і тривкої більшости. Почин сей був тим сміливіший, бо тут треба було для

внесеня двох третин голосів. Але правительство подумало собі: ich kenne meine Parrenheimer і на диво, не лише здобуло потрібну більшість, але небувало доси більшість чотирох п'ятих, якою вівторок ухвалено наглість внесеня.

Кільканайцять Хорватів, котрі вважали конечним для згоди із своїми земляками загребскими стояти проти угоди, недобитки всенімецькі з своїм окликом Los von Ungarn і деякі інші дрібні групи голосували проти наглости. Німецько-національний і християнсько-суспільний союз, чеський народний клуб, польське коло, руский клуб, словінський христ. сусп. союз голосували за наглостю угоди. Навіть соціалістичний союз заявив ся за наглостю! Показало ся отже наглядно, якою нерозумною і неможливою є радикальна коменда трублена зі Львова до руских послів, щоби вони робили обструкцію, що тим способом зможуть щось осягнути, а тим способом баламутити руску суспільність про можливість такої очайдушної політики.

Певно, що нема чого одушевляти ся цловоторговим договором, котрий має неперечно свої хиби і недостачі. Одначе найстрогіші критики признали, що він є неперечно ліпший, як попередні угоди між Австрією а Угорщиною, а найважнійша річ, що він усталює на ціле десятилітє взаємини між обидвома державами монархії. З полагодою сего договору усуває ся з парламентарної видівні головна колода, що стояла перепоною законодавній діяльності парламенту на інших областях так дуже занедбаних. Тепер буде свобідна дорога до иншої роботи народно-політичної, суспільно-політичної і народно-господарської. Ті, що думали способом дешевшої агітації зірвати багаті овочі для своєї популярности, завели ся тяжко в своїх надіях, а погрози, що они припруть правительство до стіни при угоді австро-угорській, показали ся зовсім пустими. Довершенє парламентарне цловоторгового договору між Австрією а Угорщиною сегобіч і тогобіч Литави перед кінцем року забезпечене і запевнене, держава позбула ся великого клопоту по довголітнім роздратованю, по безконечних переговорах між обопільними правительствами, а се неперечно відобє ся корисно і на усталеню торгових, фінансових і народно-господарських відносин і в широких верствах народних. Такої скорої і спокійної полагоди сеї справи не можна було сподівати ся навіть в куріяльнім парламенті.

Гроза великого і необчисленого пе-

ресиленя державного усунула ся зовсім, а промисловий і народно-господарський розвиток монархії буде дальше відбувати ся на певних і сталих підвалинах. По десятилітній важкій боротьбі політичній запанує на тих областях мир, а наспіває пора полагоди також національно-політичних відносин і переведеня конечних суспільно-політичних реформ.

Промова д-ра Дрекля над наглим внесенем Масарика.

Ми християнські суспільники є політичним сторонництвом і бажаємо, щоби й інші нас такими вважали. Тим то ми не є віроісповідним сторонництвом. Для того вимагаємо, щоби всю нашу діяльність оцінювано з політичного сторонництва. Не хочем отже, щоби нападано католицьку Церкву, або католицизм за те, що ми тут або там може недокладного зробимо.

Передовсім я приневолений відперти докір, мовби неможливо було те, що ми тут заступаємо, погодити з тим, що називають новітною наукою, новітнім життям культурним, новітнім поступом. Яко політичне сторонництво ми думали над тим, якби новітний поступ після спромози зробити приступним всім верствам суспільности в рівній мірі. Змагаємо тепер до того, щоби державу впровадити в нове столітє, а сторонництво, котре думає се зробити і почуває в собі силу до того, повинно стояти на кріпких підвалинах і мати сильні основи в засадничих питаннях. Колиж ми христ. суспільники глядимо таких основ, то для нас, скоро лише розходить ся о релігійні питання, може бути міродатною лише катол. Церква з єї головними засадами. Чиж маємо може хватати ся вольнодумства, щоби собі здобути етичну підставу? Дайте мені определене вольнодумного розуміння! В сій хвилі, коли засадите якийсь кружок вольнодумців і поручите їм уложити етику, то переконайте ся, що они серед всяких етичних і моральних систем не зможуть на одну систему згодити ся. Признаю, що на поодиноких областях знання не треба індексу і сілябуса. Але всі люди повинні се повитати, що в своїм переконаню мають таку силу, що можуть сказати: Ми одержали в області світогляду про Бога таке підкріпленє, таку ясність, що на тій області не можемо зблукати ся. Др. Масарик говорив про сілябус Пія IX, котрим осуджено лібералізм. Сегодня нема вже в сій палаті такого, котрий велів би себе називати лібералом. Індекс є таке уладженє, яке заведено всюди. В родині подре отець доростаючих дітей часопись, бо не хоче, щоби її читали. Держава так само має свою цензуру. Церква не хоче зовсім, щоби учений, дослідник не читав книжок, що находять

Хто є проф. Масарик?

(+) Віденська *Konserw. Korrespondenz* видавана чеським журналістом Чесаним подає таку характеристику проф. Масарика:

Проф. др. Масарик в Празі є неперечно чоловіком великих здібностей і великого знання, але його самосвідомість і честолюбність висуюють ся на перше місце. Їм здає ся, що він покликаний до того, щоби винаходити нові дороги, промощувати нові шляхи, бути апостолом, великим кофтою. З тими високими честолюбними бажаннями пустив ся він на політичну дорогу, але показало ся, що його здібности і повага за слабі, щоби сторонництво, до котрого він прилучив ся, нагнути під свою волю (він спершу належав до молодеческого табору). Одначе його верховладна влада не дозволяла йому на те, щоби піддавати ся сему сторонництву. З того часу проф. Масарик став провідником *in partibus*. (Тепер він є провідником т. зв. реалістів; видає журнал *Сас*, а другим послом з його напрямку є його зять проф. Дертіна). Змаганя, щоби коло себе згромадити нове сторонництво, показали ся безуспішними і таким способом проф. Масарик пішов би був в непамять, наколиб не зумів би був при всяких нагодах звернути на себе бачности прилюдної. В останних часах виступав він з великим шумом. Коли розпочав ся рух за загальним правом виборчим, виступав Масарик з промовами. На соціалістичних вічах промовляв він зовсім в дусі соціальної демагогії. Під час виборчих демонстрацій 28. листопада 1906 р. був Масарик самотнім професором, що йшов в купі з демонстраційним походом. Він бажав іменно стати популярним. Побіч того провадив проти клерикальну пропаганду в зовсім простакватім напрямі, так само, як се роблять звичайні письменники покутних і уличних часописів. На одних зборах університетської молодіжці заявив він, що катехити є правительством платні доноски. Сю заяву подав також його журнал *Сас*. Більш як 300 катехитів внесло судову жалобу проти него. Проф. Масарик виславив себе опісля в журналах, котрі в Німеччині служать пропаганді *Los von Rom*, яко мученик і жертва „клерикальної нагінки“, прославляв себе „другим Гусом“. Колиж дійшло до розправи, тоді хитрий Масарик лишив ся дома і заступав ся що до сего критичного вислову адвокатом. Тепер ще виявило ся, що він убігав ся у молодечів (котрі його усунули із свого сторонництва), щоби йому «позичили» мандат для забезпеченя незайманости посольської.

Так отже поступав лицар і мученик, так поступав «другий Гус», котрий хотів би цілий край культурно і політично зреформувати, чеський нарід умово чи морально відродити!

Коли розходило ся о те, щоби за обиду заподіяну иншим мужно постояти, тоді він ховав ся за плечі адвоката і намагав ся здобути собі посольську незайманість.

Коли ще було потреба доказу, що проф. Масарик не є мужем, котрий би був спосібний стати провідником народу або бути взірцем для молодіжці, то його поступок в процесі з катехитами се наглядно виказав. Як маленьким показав ся сей чоловік, котрий себе вважає таким великим і котрого частина засліпленої молодіжці також величав!

Отак схарактеризувала проф. Масарика «*Kons. Korrespondenz*». І найновіший його подвиг, внесене нагле нібито в обороні свободи науки і університетів є наглядним доказом, що він бажав тим вдоволити своїй честолюбности, звернути

і на себе бачність загалу, стати популярним в наукових кругах, а при тим і в державній раді витворити протихристиянський союз для розповсюдження і переведеня його новітних ідей. Одначе показало ся, що се його змаганя не повело ся, бо смілі християнські речники віднесли повну перемогу над його виводом, так що він був приневолений згодити ся на внесене христ. суспільника д-ра Дрексля.

Просимо відновити передплату.

Новинки

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: † Андрея ап.; римо-кат.: Лукії, Отилії. — В суботу: руско-кат.: Наума, Ф.; римо-кат.: Спідіона.

— **На спомин ювілею 60-літнього панованя імператора Франца Йосифа** місна рада Самбора ухвалила поставити коштом громади дім для невилічимо хворих.

— **Збір писем Папи ІХ.** Св. Конгрегація обрядів видала 7. с. м. едикт розпоряджувачий переслідуванню писем Папи ІХ а разом приказує цілому духовенству і вірним, щоби всякі писма сего Папи знаходячі ся в їх посяданню, під грозою церковних кар в протязі двох місяців відослали до архіву Конгрегації. Сей едикт уважають в Римі яко перший крок до розпочатя процесу беатифікаційного Папи ІХ.

— **Вихованє бурсанів в бурсі „Народного Дому“.** Коли ще хто сумнівав ся, в яким дусі, в яким напрямі виховують учеників приміщених в бурсі „Народного Дому“, то всякі сумніви повинно розв'язати одушевлене, з яким „Галичанін“ звіщає в ч. 266 про вечерницю устроєні там в бурсі в честь Івана Наумовича. Для точности повтаряємо сю новинку без перекладу: «Воспитанники бурси „Народного Дому“ во Львові устроили въ недѣлю 25. ноября (8. декабря) литературно-вокально-музыкальный вечеръ въ честь памяти Ив. Гр. Наумовича. Всѣ точки программы (за исключ. ченіємъ розказа, произнесенного на галицко-русскомъ говорѣ, на якомъ писалъ Наумовичъ) были исполнены на русскомъ литературномъ языкѣ (москвичиною). Особенно хорошимъ, прямо воспитательнымъ, было вступительное слово, произнесенное ученикомъ VII. гимназическаго чистѣйшемъ русскомъ литературномъ языкѣ, якъ тоже хорошо обдуманная и обработанная лекція о дѣятельности Наумовича, прочтенная другимъ ученикомъ VII. гимн. класса, познакомившимся съ русскимъ литературнымъ языкомъ только съ началомъ тек. школьного года. Розказъ мальчишки изъ III. гимн. класса „Юность Наумовича“, продолжавшійся 3/4 часа, прямо плѣнилъ слушателей. Весьма хорошими были всѣ точки вокальной части, особенно на стояча русскія, овѣявшія чувствомъ радости умы, насыщаемыя до теперь почти исключительно только иноплеменной музыкою. Обще впечатлѣніе изъ цѣлого вечера самое хорошее, так что у тѣхъ, которые посѣщали воздати честь духу великого народного дѣятеля галицко-русской земли, останется оно навѣрно долгое время приятнымъ воспоминаніемъ». Отже відступника руско-католическої Церкви і рускої народности ставить ся яко діяча достойного високого почитаня і заставляє ся ту молодіж заздалегідь відрікати ся своєї мови рідної а наломувати язык до «обще-русского литературного». Чи ж не ясна дорога?! На тим вечерку в честь ренеґата і апостата явило ся — як нам доносять — також кількох капіпів священників (!!) і засіяли поруч спровадженого з Відня пос. Маркова, що також відцурав ся своєї Церкви і народности.

— **Поведенє руского клубу парламентарного** підчас протесту Поляків проти прусского зако-

ся на індексі. Кожний, хто хоче такі книжки читати, потребує лише піти до свого приходника і визичити собі ті книжки. На ниві штуки і музики можемо робити проби, але годі робити се, коли розходить ся о релігію і великі питання світогляду. Признаю, що ми у виконаню новітнього життя артистичного і в приміненю всіх середників без огляду на моральну вартість у світовій боротьбі остали троха позаду. Бодай австрійські католики занедбали се там, де журналістство здобуло собі таке значінє, подбати заздалегідь і про власні журнали. Ми католики рішені з повною відвагою і вірою кинути ся у велике світове море, і тут розвинути на кожній області живу діяльність. Ми не маємо ще стілько впливу, щоби ми могли керувати цілим духовим напрямом, але змагаємо до того, як і кожде вство, кожде політичне сторонництво, щоби здобути значінє сему, що ми вважаємо правдивим і справедливим. (Странський перебиває: се клерикальний божий оклик!). Я думаю, що ніхто в сій палаті не буде дивувати ся такій заяві політика. Ми будемо вести боротьбу проти матеріалістичного світогляду, але супроти инших будемо руководити ся терпимістю. Не хочю зовсім приневолювати иншого, щоби так думав, як я, так почував і судив. Я відношу ся з терпимістю до кожного, у котрого бачу добру волю.

Конгрегації в Римі (а тут не розходить ся зовсім о непомилне рішенє) предложено питанє, чи краніотомія з морального становища дозволена або ні. (Оклики: се обходить лише лікаря!) Се обходить матір, вітця і лікаря, котрий особисто має католицке переконанє і котрого се цікавить, як в тій случаю має бути приміненя католическа наука. Коли сю справу предложено в Римі, не було згоди між католическими ученими. Говорено, що краніотомія всеж є убійством і що переконанє Церкви, що убійство є недозволене, наколи на се не складають ся виняткові обставини, як поневоляна оборона, приневолити більшість конгрегації до рішеня осуджувачого краніотомію.

Роблять нам докір, що ми католики в наших осудах, в наукових дослідах і змаганях не є свободними. Можете на деяких областях, на пр. на ниві музики можемо, всю минувшість звичити і поставити щось нового, як н. пр. Штраус у своїй «Сальоме» зробив. Але чи чули ви коли небудь, щоби в математиці хтось міг працювати без предложень? Так само має католицка Церква небагато сталих догматичних засад, на котрих основують ся погляди про світ і про моральність. А дальше наші богослови і світські, що займають ся тими питаннями, мають нагоду трудити ся над розвитком сего. Ми маємо також науку, котра може розвивати ся, а як раз теологія має тепер такі цікаві області, щоби давні великі, випробовані і сталі засади в нинішних часах довести до значіня.

Не могу зрозуміти роздратованя проф. Масарика задля того, що дітний учать певних катехизмованих засад. Чи справді бажаете поставити шестилітню дитину перед питанням, чи она хоче прийняти певні засади релігії або ні? На се ми не можемо згодити ся. Треба конечно духови в школі уділити певний процент сталих засад. Опісля, коли дитина виросте в добрих, здорових засадах, коли сей молодий чоловік здоровий, покріпленний на тілі і душі, вийде в житє, оставмо йому рішенє між нашим світоглядом, а нашим. Тоді нехай вибирає, що йому ліпше до впадоби.

(Дальше буде).

На в справі вивласнюваня Поляків полишило несмак в парламентарних кругах славянських. До того ще пос. Евг. Левицкий замістив в Nfr. Presse статю, в якій різко виступив проти галицьких Поляків і відпер заміт зради Русинами славянської справи. Нинішні телеграми з Відня доносять, що Staatsrechtliche Congress, орган пос. Бакси і его групи, пише про депутацию руского клубу до пос. Гломбінського в справі статі пос. Евг. Левицкого. У пос. Гломбінського явили ся пос. Романчук і Василько та заявили, що руский клуб зовсім не солідаризує ся з тим, що пос. Евг. Левицкий написав в Nfr. Presse, а натомість осуджує его виступ і висказує польському колоу симпатію в тій справі.

— **3 київського укр. Наук. Тов. а.** Проф. Мих. Грушевський мав оводі реферат в укр. Наук. Тов-і в Києві, якого зміст передає „Рада“ отсими словами: В цілях вясненя головних моментів в еволюції українського славянофільства референт застановив ся передовсім на літературній діяльності харківського гуртка Українців-письменників та на їх симпатіях до славянства. Первісне славянофільство виявляє ся в зацікавленню славянською старовиною, тогочасним славянським побутом та славянськими літературами; при тім проявляє ся яене розумінє ідеї славянського єднаня, славянського братерства. Політичні погляди українського славянофільства вроблені були вже на київській ґрунті. На підставі недавно надрукованих материялів („Былое“ 1906 і 1907 pp.) референт вяснив розумінє українськими київськими славянофілами будучого державного ладу всеславянської спілки та разом з тим і піднесе потреби основних реформ суспільного устрою; для порівняня навів референт коротенько і політичні погляди московських славянофілів. На закінченю застановив ся він ще на двох характеристичних рисах тодішнього Кирило-Методієвського братства? се близькість — з одного боку — до складу думок, поглядів і виразів сьвятого письма, а з другого боку — якесь містичне розумінє ролі Києва в будучім всеславянськім союзі. Се все референт вясняє в певнім звязку з відгомном містичної та пістичної течії російського життя і літератури і для ілюстрації навів кілька уривків з материялів Кирило-Методієвського братства („Былое“ 1906, Nr. VII), де так яскраво виявляють ся сі воливи і відтінки.

— **Академічні товариства в Відні.** Проти навали грубого материялізму і всякої моральної гнилі, яка вдирає ся до університетської молодежи, віденські академіки признаючи ся щиро до католицької віри заложили в послід-

нім десятиліттю свої товариства: „Austria“, „Norika“, „Tirolia“, „Rudolfina“, „Nordgau“, „Kürnberg“, „Danubia“ і „Der akademische Rede- und Leseverein“. Всі ті товариства зішли ся в минувшу суботу 7. с. м. і при участі барона Vittinghoff-Schella, бурмістра Люегера, президента парлам. Вайскірхнера, посла Дрекслея і м. и. обходили торжество заложеня ще одного акад. товариства „Amelungia“. В імени академиків промовив до гостей „Fuchsmajer“ Востри, запевняючи їх, що католицькі академики-Німці від католицького прапора ніколи не відступлять.

— **Населенє Львова** по останнім обчисленням виносить 181.016 осіб. Перед роком було 170.000. В тім числі нема приїздних і війська, лише постійно замешкані.

— **Огні.** Дня 28. падолиста вечером вибух в Батятичах, жовківського повіта, огонь і знищив одну селянську загороду разом з кількома штуками худоби і запасами збіжжя і папі. Шкода до половини обезпечена виносить 1.700 К. Причина огню незвісна. — Дня 20. падолиста Анна Тамашівська в Козлові полишила в своїй хаті двоє своїх дітей, 5-літнього Івана і 3-літнього Павлуна без дозору. Старший Івась знайшов десь сірнички і бавив ся ними та запалив прядиво на печі. Огонь знищив в хаті Тамашівської прядиво, полотно і інші річи а діти від великого диму подусили ся.

— **Сонна хвороба**, яка пошестно загніздила ся в деяких сторонах Африки і півн. Америки, прокидає ся також поодинокю в Европі. З Мисловиць на Шлеску доносять, що в сусідній місцевости Климентів заснув 70-літній старець і спить вже три тижні. При сплячім сидять безпереривно лікарі.

— **Однодневний страйк.** З Москви доносять, що там так само як в Петербурзі в нагоди розпочатого дня 5. с. м. процесу проти соціалістичних послів до другої думи робітники оголосили однодневний страйк. Поліція арештувала велике число робітників а проводирів страйку видалила з Москви. Дня 5. і 6. с. м. прийшло до студентських розрухів на університеті в Москві. Козаки розігнали віче студентів, на яким запротестовано проти процесу. Притім арештовано 60 студентів.

Оповідки.

— **Репертуар руского театру в Калуші.** (Лише 4 вистави. Саля „Народного Дому“. Початок 7½ вечер. Білети можна замовляти на всі 4 вистави від нині в торговлі пні Коритовської).

В суботу дня 14. с. м. „Галька“ опера в 4 діях Ст. Мовіюшка. Гостинний виступ п. А. Гаска, тенора львівського міського театру.

В неділю дня 15. с. м. „Маруся Богуславка“ історична драма в 5 діях зі співами М. Старцкокого.

В понеділок дня 16. с. м. „Фавст“ опера в 6 віделонах К. Гунода. Гостинний виступ п. А. Гаска.

Ві второк дня 17. с. м. „Чорноморці“ народна оперета в 3 діях М. Лисенка.

— **Театр аматорів „Сокола“ у Львові** виставить в неділю дня 15. с. м. „Бурлака“ драму в 5 діях Карпенка-Карого. Початок о годиві 6½. Білети скорше можна набувати в „Сокольськім Базарі“.

— **Із станиці Львівської єпархії.** Іменовані оо.: Ал. Русин з Корнича завідателем коломицького деканату (на місце уступившого о. Глібовицкого) і Тад. Курпак другим містодеканом заліщицьким (на місце уступившого о. Баричка). — Канонічну інституцію одержали оо.: Ал. Решетилевич на Старі Кути, Амвр. Полянський з Пробіжної на Самолуски, Ів. Матковський на Гусятин і Ів. Глібовицкий на Сучаву. — Від конкурсового іспиту увільнені оо.: Ал. Русин і Ант. Дмитраш на 6 літ. — Конкурсний іспит зложили в падолисті с. р. оо.: Стан. Вільчинський, Волод. Вонсуль, Вол. Ленкавський і Ів. Дольницький. — О. Ів. Луцк увільнений від сотрудицтва в Ямниці. — Введені в завідателства парохій оо.: Мих. Романовський в Путилові, Апол. Сімович в Кидмани, Мих. Стрипко в Садагурі, Мих. Ганкевич в Зеленій і Пант. Городецкий в Качиці, а в сотрудицтва оо.: Теод. Мицко в Дзвинячи, Ант. Калята в прив. сотр. в Ямниці і Вол. Антонович (в експон. сотрудицтво) в Похівці. — Намісництво визначило на оден рік дотацию для прив. сотрудицьків: в Річці, Пробіжні і Ласківцях. — Консистория віднесла ся до намісництва о визначенє дотаций для приватних сотрудицьків в Коломиї (третого), Кулачківцях, Гульчу, Жабю-Ільци, Чорнолізцях, Зарічу, Звинячи і Старім Косові. — Титул стола одержали укінчені богослови: Д. Вахняк, Григ. Гуляй і Конст. Павлусевич. — До єпархіяльнєго союзу прийняті: Лев Добрянський, Ів. Сенишин і Йос. Савицький з перемиської єпархії і укінч. богослов Гр. Дурделла з львівської єпархії. — Увільнений з єпархіяльної звязи катехит академічної гімназії у Львові о. Ал. Павляк.

— **Для Львовян.** Звертаємо бачність на програму совільського концерту, поміщену в нинішнім числі по рубриці „Телеграми“. Місце концерту оповістить ся в суботу.

— **В Краківці** відіграють аматори Читальні „Просвіти“ в суботу, дня 14. с. м. і в неділю дня 15. с. м. у власнім домі комедию в 4 діях Карпенка Карого „Мартин Боруля“. Початок о год. 7. вечером.

— **В Долині** відбудуть ся ві второк, дня 17. с. м. о год. 12. в полудне заг. збори філії „Просвіти“ в салі п. Шпілья. На дневнім порядку між иншим також економічний рефе-

Материяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 91.

Лист Олекс. Барвінського до Із. Воробкевича, Бережани 7. л. Лист. (1868).

Здоровь бувъ, Братику щирій,
Друже мій єдиний!

Долетіла й до мене вістка про Твій щасливий поворотъ зъ Відня и у мій закутокъ и я не можу відъ того встриматися, щобъ не пожелати Тобі щасливого поведженя въ понімъ заводі. Найжежъ розілюющя новимъ, широкимъ потокомъ безсмертні твори тихъ синоувичнихъ сестеръ поезиї и музики на Русь нашу безталанну, твори тихъ сестеръ, що звичайно у кождому поетичному серцеві руському зрослися, у насъ бо нема пісні безъ нотъ а нотъ безъ пісні. Помагайбі, Брате, по сто разъ помагайбі!

Я тожъ опивнявся на тоці чималої ваги для будучої долі безталанної веньки, у школі — т. є. ставъ виховувати синівъ напої веньки Русі. Нехай не відвертаєтця своє віще серце відъ мене й теперъ, а Твої осящені руки нехай не пожалують, мене поблагословити у моїмъ тяжкїмъ и тачъ важнїмъ заводі.

Нехай же загримить Твоя пісня безкид ськимъ громомъ, нехай зашумить двіпровимъ шумомъ, нехай загудить степовимъ вітромъ на втіху нашої Руси безталанної и її синівъ вірнихъ!

А Ти про мене не забувай! Я чувъ, що Ти роздававъ свої фотографіи добримъ людямъ у Львові.

Чижъ булабъ яка більша радість для мене, колибъ Ти й мнї одну ласкаво переславъ?!

Бувай здоровъ, поздорови й Твою подругу й любі діточки відъ Твого щирого друга брата

Ол. Барв(инського).

Adresa: A. Barwinski: Gymnasiallehrer in Brzezan.

Ч. 92.

Лист Ізидора Мартиновича до Ізидора Воробкевича, писаний 24. XI. 1868.

Мой друже!

Prima charitas ab ego! То значить, що першовъ побудкою моего листу єсть мое самолюбіє — честолюбіє, отъ якъ Москва каже, тшиславіє. То на вступъ, абысь моему листови не приписовалъ большої вартости, якъ заслуге.

Знаю, що пытаєшь ся: Що за сьелюбіє,

тшиславіє, чи який чортъ? — Отже приїхавши до дому, зачалъ емъ шукати, кто правъ, чи Вейсманъ, чи я? — и не долю шукалъ емъ, бо вже въ актъ першѣмъ, сценѣ пятій вычиталъ емъ....

Königin.

Razender!

Zu welcher Kühnheit führt Sie meine Gnade? Wie? Wissen Sie, dass es die Königin, Dass es die Mutter ist, an die sich diese Verwegene Sprache richtet? Wissen Sie, Dass ich — ich selbst von diesem Überfalle Dem Könige —

Carlos.

Und dass ich sterben muss!

Man reisse mich von hier aufs Blutgerüste! Ein Augenblick, gelebt im Paradiese, Wird nicht zu th-uer mit dem Tod gebüsst. Don Carlos I Akt. 5 Auftr.

Зъ чєго слѣдує, що Т. Вайсманъ прєгралъ, и его сторонники, Молодѣвскій Сінгєръ и злѣснїй Лєо (але безъ гривы!). А знєшь, чєму Сінгєръ и Лєо наслѣпо Вєйсманови потаковали? Отже такъ собѣ розумовали: Es nicht anzunehmen, dass ein moldauischer Pfaff belesener sein soll, als ein Rechnungsrath, ergo können wir in verba magistri jurare, und so auch mit unserer klassischen Belesenheit renommiren.

(Дальше буде).

ферат п. Гарасевича. По зборах відбуде ся лисоване господарских знарядів і насіння.

— В Рогатині відбудуть ся в понеділок, дня 23. с. м. загальні збори філії «Просвіти» в льокалі «Рускої каси» о год. 11. рано. Перед тим точно о год. 10. відправить ся служба Божа за упокій померших членів в міській церкві, почім по зложеню звіту і виборі нового виділу наступлять виклади з обсягу господарства і крамниць.

— **Перечесеня.** Львівський висший суд краєвий переніс канцелістів: Герша Хахамовича з Богородчан до Сянока, Льва Ротштайна із Зборова до Дрогобича, Павла Давидовича з Городенки до Золочева, Йос. Ковалева з Медич до Дрогобича, Ант. Греняка з Белза до Дрогобича, Ром. Збаґеня з Любачева до Ярослава, Мих. Олексина з Підгаєць до Дрогобича, Андр. Гоґопа з Обертина до Дрогобича, Йос. Папечку з Радехова до Сянока, Шаю Гельбера з Бірчи до Золочева, Фил. Лісевича з Галича до Заліщик, Самуїла Блюменкранца з Угнова до Снятина, Ісаака Ніка з Грималова до Черновець, Войт. Олексу з Рожітатова до Галича, Андрія Берлинського зі Снятина до Угнова і Вол. Козоріса з Підбужа до Угнова.

Посмертні поповідки.

— **Маркиль Кишакевич**, будівничий в Лежайську, батько композитора о. Йосифа Кишакевича, основатель Читальні «Просвіти» і хору в Лежайську, упокоїв ся дня 9. с. м. в 64 р. житя. В. с. п.!

— **Клявдия** з Томашевских **Кордубова**, жінка крилошанина і пароха в Бережанах, упокоїла ся дня 10. с. м. В. ій п.!

Наука, штука, література.

— **Виданє творів П. Куліша.** В Києві має вийти повне виданє творів славного письменника, Панталеймона Куліша, — заходом его дружини, Ганни Барвінок. Се виданє матиме велике значінє, бо там ввійде багато такого, що ніде не було напечатано; та й виданє деяких з тих творів, що вже були колись напечатані, матиме велику вагу, бо ті твори давно вийшли з продажі. Виданє виходитиме під наглядом професора Каманіна. Отже се дав певність, що се виданє буде допильновано як найкраще. Виданє виходитиме випусками; перший випуск має вийти в січні надходячого року.

— **Твори М. Коцюбинського**, відомого письменника українського, зявили ся в польськім перекладі. Польска критика зустріла сі твори дуже прихильно, вказуючи на їх поетичність і тонке почутє.

Телеграми

з дня 12. грудня.

Відень. В палаті послів пос. Старух поставив вчєра інтерпеляцію в справі внесєня чесного. Пос. Грильовский зголосив нагле внесєне о розведење доходжень і здаєє з них звіту палаті в справі засудженого за злочин тяжкого ушкодження тіла на 14 днів вязниці начальника громади Антоєна Бахматюка в Росохачи, коломийського повіта.

З порядку дневного ведєно дальшу дискусію над наглим внесєнем в справі угоди. Пос. Куранда (нім. пост.) надіє ся, що і по 1917 р. задержить ся господарска спільність з Угорщиною. Пос. Іро (всенім.) ставить внесєне перейти до дневного порядку над спільністю, але внесєне не дістає достаточного попертя. Пос. Віттек (христ. сусп.) промовляє за угодою. Пос. Соукуп (чєск. соц.) обговорює національний гвет на Угорщині і заведење там загального голосованя. По пос. Шпачку (чєск. агр.), який жадає опіки над хомов коний, промовляє пос. Ва с ь л ь к о. Бєсідник заявляє, що Русини стоять на становиши на-

родної автономії і доки в Галичині не наступить зміна в їх хосєн, доти не можуть голосувати за державними конечностями. Русини не бажають угоди, бо она не є державною конечністю, але желанєм Корони, а впрочім не лежить в інтерєсі династії. Пос. Глобінський полємізує в виводами передбєсідника і заявляє, що польске коло хоче справедливої і бєзсторонної адміністрації в Галичині. Єсли де діють ся надужитя, то повинні бути провірені і покарані. Пос. кн. Аверспєрг заявляє, що буде голосувати проти угоди. По промовах пп. Бенковича, Дєлюґана і Шрафля замкєно засіданє до нині.

Відень. Бюджетова комісія полагодила вчєра предлогу про податок від цукру. Принято, що податок той знизює ся раз на все о 8 К.

Відень. Почтова служба у Відни ухвалила розпочати завтра пасивний опір.

Члєни львівського „Сокола“ із жовківського передмістя

уряджують

в неділю дня 15. грудня 1907 р.

Гімнастично - вокальний

ВЄЧІР

з отсею програмою:

1. Відчит друга Ів. Бобєрєкого: «Злетчєских Соколів в Празі в 1907 р.» (Опис з подорожи).
2. Вправи на поручах.
3. Вахнянин: «Дніпро реве» — мішаний хор.
4. Т. Шевченко: «Наймичка» — деклямація.
5. Лісєнко: «Гетьмани» — сольо баритонове.
6. Вправи на кони.
7. Ф. Колєсса: «Козаки» — муж. хор.

Початок о год. 6. вечєр.

Ціни місць: I-рядні 1 К, II-рядні 60 с, стоячі місця по 30 с.

Білети набувати можна в книгарни Товар. ім. Шевченка.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжа і продуктів у Львові від 2. до 8. грудня 1907:

	за 50 клг.
Пшєнїця	13.25—13.75 К
Жито	11.90—12.25 К
Ячмінь броварняний	8.25— 8.75 К
Ячмінь на пашу	7.60— 7.80 К
Овес	7.25— 7.50 К
Кукурудза	8.50— 8.75 К
Просо	8.35— 8.60 К
Горох до варєня	11.00—11.50 К
Горох на пашу	7.60— 8.00 К
Бобик	7.00— 7.20 К
Конюшина червена	70.00—80.00 К
Конюшина біла	40.00—50.00 К
Конюшина шведска	70.00—80.00 К
Тимотка	32.00—38.00 К
Ріпак зимовий	16.00—16.25 К
Насїєне ковопл.	10.25—10.50 К
Хміль	60.00—65.00 К
Насїєне льняне	10.75—11.15 К
Львянка	11.00—11.50 К

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 11. с. м.: Марія Смоливська, Коломия; Александр Василь Яковчик, Біла; о. Яків Чубатий, Пониковця мала; Іван Будний, Бурштин; Микола Мартинюк, Заболотці; Теодор Мельник, Ярослав; о. Йосиф Кучинський, Парище; Іванна Залуцка, Балинці; о. Л. Джулинський, Лапшин; о. Масяк, Станіславів; Стан. Хомин, Турка; Павло Ярема, Доброміль; о. Дмитро Склепович, Поморяни; Яків Струханчук, Краків; о. Василь Загаввич, Волчуги.

При закупні товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

„Псалтиря розширена“

в дусі християнської молитви і пр. для ужитку церков. і молитвенного, поручєна всіми трома Ординарїями. — В оправі 4 кор., брошурована 3 кор. 50 сот. Висилає за попередним присланєм гроший, або посліплатою: А. Слюсарчук, парох Рунгури, п. Печенїжин.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. грудня 1907.

Щодєнно о год. 8. вечєр представленє. В неділі і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечєром. Що пятницї High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Всілякі

КУПОНИ

вил. осовєні цїнні папері

виплачує без потручєня провизї або коптїв

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотєчного

Артист-малєяр

Євґєн Турбацкий

Львів, ул. Пекарска ч. 43.

поручає ся при окрашенях церков; образи до іконостасів, історичні, портрєти і т. д. (13—?)

! Кашель!

Хто любить своє здоровлє, той хоронить его.

5245 нот. дол. свідочтв доказує помічний вислід

Кайзер'а Brust-Caramellen

(Грудні кармельки) з трєма соснами.

Випробовані лікарями і поручєні проти кашлю, хрипки, катару, флєґми, закатарєня устної ями, дихавиці і коклюшу.

Пачка 20 або 40 сот.; Доза 80 сот. Дістати можна у всіх аптекях і дроґуєриях.

(4—24)